

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 19 stycznia 2026 r.

Poz. 527

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NPII.4131.1.758.2025 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 2 stycznia 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

stwierdzam nieważność

zarządzenia Nr 1133/2025 Prezydenta Miasta Siemianowice Śląskie z dnia 4 grudnia 2025 r. w sprawie ustalenia wysokości cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej świadczone przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Pszczelnik” w Siemianowicach Śląskich oraz za korzystanie z będących w jego zarządzie obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w części określonej w § 5, § 6 ust. 3, § 8 ust. 3-ust. 6, § 9 ust. 25 pkt 6 i 7 oraz pkt 13 i pkt 14 załącznika do zarządzenia, jako sprzecznego z art. 4 ust. 1 pkt w zw. z ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 679), dalej, jako „ustawa”.

Uzasadnienie

W dniu 4 grudnia 2025 r. Prezydent Miasta Siemianowice Śląskie wydał zarządzenie Nr 1133/2025 w sprawie ustalenia wysokości cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej świadczone przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Pszczelnik” w Siemianowicach Śląskich oraz za korzystanie z będących w jego zarządzie obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Załącznik do zarządzenia stanowi Cennik korzystania z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej zarządzanych przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Pszczelnik” w Siemianowicach Śląskich oraz dostępnych tam usług komunalnych.

W podstawie prawnej zarządzenia wskazano m.in. art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Zarządzenie zostało doręczone Wojewodzie Śląskiemu w dniu 5 grudnia 2025 r.

W toku badania legalności przedmiotowego zarządzenia organ nadzoru uznał, iż zarządzenie jest w części niezgodne z prawem.

Zgodnie z przepisem art. 4 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy:

1. Jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego postanawiają o:

2) wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego.

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 2, organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego mogą powierzyć organom wykonawczym tych jednostek.

Wyrazem woli Rady Miasta Siemianowic Śląskich do przekazania powyższych uprawnień Prezydentowi jest uchwała nr 94/2024 z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie powierzenia Prezydentowi Miasta Siemianowice Śląskie uprawnień w zakresie ustalania wysokości cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej Gminy Siemianowice Śląskie (publ. Dz. Urz. Woj. Śl. z 2024 r. poz. 8207), na którą powołał się Prezydent w podstawie prawnej zarządzenia.

Z analizy zacytowanych już wcześniej regulacji ustawy o gospodarce komunalnej wynika, że kompetencja dotycząca ustalania cen i opłat obejmuje jedynie wykonywanie usług komunalnych o charakterze użyteczności publicznej oraz korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego. Kwestią zasadniczą dla odkodowania zakresu przedmiotowego powyższej kompetencji jest zatem ustalenie znaczenia wyrażenia „użyteczności publicznej”.

Jak wyjaśnia się w orzecznictwie [...] *usługami o charakterze użyteczności publicznej są usługi powszechnie dostępne, zaspokajające w sposób bieżący i nieprzerwany potrzeby podmiotów, czyli potrzeby o charakterze użyteczności publicznej (potrzeby podstawowe i występujące powszechnie). Z kolei komunalnymi usługami o charakterze użyteczności publicznej są te spośród opisanych usług, których świadczenie lub też organizowanie jest w danym przypadku przejawem wykonywania gospodarki komunalnej w znaczeniu ustawowym (tj. w znaczeniu przyjętym w art. 1 u.g.k.)* (wyrok WSA w Poznaniu z 31.01.2024 r., III SA/PO 713/23, publ. CBOSA).

Jeżeli chodzi zaś o pojęcie urządzeń i obiektów użyteczności publicznej za C. Banasińskim należy wskazać, że *Poprzez analogię do definicji zadań o charakterze użyteczności publicznej (art. 1 ust. 2 u.g.k.), można twierdzić, że chodzi o wszelkie obiekty i inne elementy infrastruktury mogące być przedmiotem praw jednostki samorządu terytorialnego, które są powszechnie dostępne, w sposób bieżący i nieprzerwany [...] Urządzenia użyteczności publicznej stanowią zatem szeroką kategorię składników mienia komunalnego, na którą składają się różne obiekty wyodrębnione w sposób pozwalający na spełnienie samodzielnej funkcji, użytecznej dla społeczeństwa, dostępne w sposób stały i powszechny* (C. Banasiński, K. M. Jaroszyński [w:] C. Banasiński, K. M. Jaroszyński, *Ustawa o gospodarce komunalnej. Komentarz*, Warszawa 2017, art. 4).

Uwzględniając powyższe rozważania stwierdzić więc trzeba, że kompetencja wyrażona w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy podlega pewnym ograniczeniom. Nie obejmuje ona bowiem prawa do ustalania cen i opłat za świadczenie wszelkich usług oraz za korzystanie z każdego obiektów i urządzeń jednostek samorządu terytorialnego, lecz wyłącznie tych, które spełniają określone ustawowo warunki, tj. mogą być uznane za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz dotyczą korzystania z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy, zauważyć należy, że przepisy § 5, § 6 ust. 3, § 8 ust. 3-ust. 6, § 9 ust. 25 pkt 6 i 7 oraz pkt 13 i pkt 14 załącznika do zarządzenia Prezydenta nie mieszczą się w zakresie określonym w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy, bowiem nie służą bieżącemu i nieprzerwanemu zaspokajaniu potrzeb ogółu mieszkańców gminy.

Nie ulega wątpliwości, że świadczenie polegające na umieszczaniu reklam na nieruchomościach albo obiektach, najem powierzchni nieruchomości, najem pokoi gościnnych, najem pomieszczeń bankietowych, najem salki konferencyjnej, najem wykładowiny do zabezpieczenia parkietu nie stanowi usługi komunalnej o charakterze użyteczności publicznej, a co za tym idzie, wykluczonym jest ustalanie z tego tytułu opłaty z powołaniem na normę z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy. W konsekwencji powyższego, jeśli sam organ stanowiący nie posiada kompetencji do określania wspomnianej opłaty, to tym bardziej wykluczone jest jej delegowanie na organ wykonawczy. Nie jest bowiem możliwe rozporządzanie kompetencją, której organ sam nie posiada.

Konkludując, w ocenie organu nadzoru, Prezydent Miasta Siemianowic Śląskich w ww. zakresie istotnie naruszył art. 4 ust. 1 pkt 2 w zw. z ust. 2 ustawy.

Organ nadzoru wskazuje, że możliwe jest doprowadzenie do stanu zgodnego z prawem poprzez wyeliminowanie jedynie wyżej wymienionej części zarządzenia.

Omawiane uchybienia należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie

nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż zarządzenie Nr 1133/2025 Prezydenta Miasta Siemianowice Śląskie z dnia 4 grudnia 2025 r. w sprawie ustalenia wysokości cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej świadczone przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Pszczelnik” w Siemianowicach Śląskich oraz za korzystanie z będących w jego zarządzie obiektów i urzędzeń użyteczności publicznej, zostało podjęte z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jego nieważności w części określonej na wstępie, uzasadnionym i koniecznym.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności zarządzenia, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jego wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz